

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

R

भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.)- (सत्र पद्धतीः नियमित)

परीक्षा: जून-जुलै - २०२२

तिसरे सत्र

विषय: – भारतीय पुराभिलेखविद्या (19R1332)

दिनांक: २८/०६/२०२२	गुण: ६०	वेळ: दु. २.०० ते ४.३०
सूचना :-	(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.	
प्र. १.	सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)	(३६)
	१. भारतीय इतिहासाच्या पुनर्रचनेत पुराभिलेखविद्येचे महत्त्व स्पष्ट करा. २. नाशिक येथील उषवदाताच्या लेखाची माहिती लिहा. ३. ऐहोले प्रशस्तीची माहिती लिहा. ४. सप्राट अशोकाच्या लेखांतील धर्म ही संकल्पना स्पष्ट करा. ५. प्राचीन भारतातील लेखन साहित्यावर सविस्तर टीप लिहा.	
प्र. २.	टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)	(१८)
	१. धम्ममहामात्र २. शक आणि विक्रम संवत ३. ब्राह्मी लिपीचा उगम ४. ब्राह्मी लिपीत लिहून त्यावर छोटी टीप लिहा. - महानस, पसुचिकिठा, पटिवेदक ५. ब्राह्मी लिपीत लिहून त्यावर छोटी टीप लिहा. - हस्तिदसण, धम्मलिपी, कूपा	
प्र. ३.	रिकाम्या जागा भरा.	(०६)
	१. ब्राह्मी लिपी ने वाचली. अ) जेम्स प्रिन्सेप क) जेम्स वर्जेस २. ऐहोले प्रशस्ती या मंदिरावर आहे. अ) दुर्गा क) मेगुती ३. जुनागढ येथील रुद्रामनाच्या लेखातील संदर्भानुसार याने अशोकाच्या काळात धरणाला पन्हाळी केली. अ) तुषास्फ क) सुविशाख ४. उषवदात हा नहपानाचा होता. अ) मुलगा क) पुतण्या ५. लकुलीशाच्या शिष्यांचा उल्लेख असलेला शिलालेख इथे आहे. अ) बनारस क) मथुरा ६. ऐहोले प्रशस्तीचे वर्ष आहे. अ) इ.स. ५६४ क) इ.स. ६३४	ब) अलेकझांडर कनिंगहम ड) फर्गुसन ब) लाडखान ड) विरुपाक्ष ब) कुलईप ड) स्कंदगुप्त ब) जावई ड) काका ब) माहूर ड) सारनाथ ब) इ.स. ४५६ ड) इ.स. ४२०